

**Dječji vrtić “VESELI KUTAK”
Klanci 1, 21311 Stobreč**

**KLASA: 601-10/17-01/01
URBROJ: 2181-232-03-17-01**

**Telefon/fax: 021/326-200
e-mail: zlatko.gale@st.t-com.hr
antonela.pijevac@st.t-com.hr
web adresa: <http://www.vrtic-veseli-kutak.hr>**

Na temelju članka 21. stavka 2. Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju (NN 10/97, 107/07 i 94/13) i članka 18. Statuta Dječjeg vrtića „VESELI KUTAK“, Upravno vijeće Dječjeg vrtića „VESELI KUTAK“ u Stobreču na 6. sjednici održanoj 29.09.2017. godine, KLASA: 601-06/17-03/01 i URBROJ: 2181-232-03-17-06 na prijedlog ravnateljice, prethodno usaglašenog na Odgajateljskom vijeću održanom 28.09.2017.g., KLASA: 601-05/17-01/01 i URBROJ: 2181-232-01-17-08, usvojilo je

**GODIŠNJI PLAN I PROGRAM RADA
DJEČJEG VRTIĆA “VESELI KUTAK”
ZA PEDAGOŠKU GODINU 2017./2018.g.**

Ravnateljica _____

Antonela Pjevac, odgajateljica

Stobreč, listopad 2017.g.

SADRŽAJ

1. USTROJSTVO RADA.....	3
1.1. Vizija ustanove.....	4
1.2. Misija ustanove.....	4
1.3. Organizacijski uvjeti.....	5
2. MATERIJALNI UVJETI RADA.....	7
3. NJEGA I SKRB ZA TJELESNI RAST I ZDRAVLJE DJECE.....	9
3.1. Planiranje i praćenje očuvanja zdravlja djece.....	9
3.2. Ekološki elementi odgoja.....	10
3.3. Osiguravanje pravilne prehrane u vrtiću.....	11
3.4. Osiguravanje higijenskih uvjeta u vrtiću.....	11
4. ODGOJNO-OBRAZOVNI RAD.....	12
4.1. Bitne zadaće odgojno-obrazovnog rada.....	12
4.2. Uvjeti za razvoj i učenje.....	13
4.3. Globalni cilj i strategije rada.....	16
4.4. Program predškole.....	19
4.4.1. CAP-program.....	21
4.5. Rad s djecom s posebnim potrebama.....	21
4.6. Pedagoška dokumentacija.....	23
4.6.1. Dodatna dokumentacija.....	22
5. STRUČNO USAVRŠAVANJE.....	24
6. SURADNJA S RODITELJIMA.....	26
7. SURADNJA S DRUŠTVENIM ČIMBENICIMA.....	28
8. VREDNOVANJE PROGRAMA.....	28
8.1. Rad na projektu samovrednovanja.....	29
8.1.1. Razvojni plan ustanove.....	30
9. PLAN I PROGRAM RADA RAVNATELJICE I ČLANOVA STRUČNOG TIMA.....	33
9.1. Program rada ravnateljice.....	33
9.2. Program rada stručne suradnice – pedagoginje.....	37
9.3. Program rada više medicinske sestre.....	41

1. USTROJSTVO RADA

Godišnji plan i program rada Dječjeg vrtića „VESELI KUTAK“ u Stobreču usklađen je s važećim zakonskim aktima kojima se regulira rani i predškolski odgoj i obrazovanje u Republici Hrvatskoj:

1. Programsko usmjerenje odgoja i obrazovanja djece predškolske dobi (1991.)
2. Zakon o predškolskom odgoju i obrazovanju (NN 10/97, 107/07, 94/13),
3. Državni pedagoškim standard predškolskog odgoja i naobrazbe (NN 63/08 i 90/10),
4. Konvencija o pravima djeteta (2001.)
5. Nacionalni okvirni kurikulum za predškolski odgoj i obrazovanje te opće obvezno i srednjoškolsko obrazovanje (2011.)
6. Nacionalnim kurikulumom za predškolski odgoj i obrazovanje (2015.),
7. Strategija obrazovanja, znanosti i tehnologije (2014.).

Budući je osnovna zadaća programa osiguranje optimalnih uvjeta za cjelovit razvoj djeteta, sukladno tome program usklađujemo prema specifičnim polazištima Nacionalnog kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje, tj. navedenim dokumentima i suvremenom shvaćanju djeteta i organizacije vrtića. Osnovu za planiranje odgojno-obrazovnog procesa u ustanovi nalazimo u ciljevima, načelima i vrijednostima koje promiče:

➤ Specifični ciljevi:

- a) osiguravanje dobrobiti za dijete: osobnu, emocionalnu i tjelesnu, obrazovnu i socijalnu dobrobit
  - b) poticanje cjelovitog razvoja, odgoja i učenja djece
  - c) razvoj kompetencija:
    - komunikacija na materinskome jeziku
    - komunikacija na stranim jezicima
    - matematička kompetencija i osnovne kompetencije u prirodoslovlju
    - digitalna kompetencija
    - učiti kako učiti
    - socijalna i građanska kompetencija
    - inicijativnost i poduzetnost
    - kulturna svijest i izražavanje
- razvoj samopoštovanja, samopouzdanja i pozitivne slike djeteta o sebi.

d) ostvarivanje prava djece na jednake šanse, jednakih prava za sve

➤ Specifična načela

- fleksibilnost odgojno-obrazovnog procesa,
- partnerstvo vrtića s roditeljima i širom zajednicom,
- osiguranje kontinuiteta u odgoju i obrazovanju
- otvorenost za kontinuirano učenje i spremnost na unapređivanje prakse.

➤ Vrijednosti humanističkog nasljeđa:

- znanje
- identitet
- humanizam i tolerancija
- odgovornost
- autonomija
- kreativnost.

1.1. Vizija ustanove

“Osvještavanje i podržavanje uloge djeteta kao *timskog igrača* u utakmici djetinjstva.“

1.2. Misija ustanove

Shvaćanje djeteta najvažnijim subjektom unutar odgojno-obrazovnog procesa je „*condicio sine qua non*“ naše prakse, jer dijete kreira svoj razvoj svojim potrebama, interesima, mogućnostima, talentima, interakcijama koje ostali subjekti procesa prate, poštuju i sukonstruiraju u tendenciji razvijanja kapaciteta kako djetetovih tako i osobnih. Stoga, mi odrasli dionici dužni smo skrbiti o ukupnoj kvaliteti svakodnevnog življenja u ustanovi te stvaranju optimalnih uvjeta za razvoj djeteta.

1.3. Organizacijski uvjeti

Na temelju članka 21. Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju u Dječjem vrtiću „VESELI KUTAK” u Stobreču ostvaruje se redoviti program njege, odgoja, obrazovanja, zdravstvene zaštite, prehrane i socijalne skrbi djece rane i predškolske dobi (od navršene 1.g. do 7.g. života) koji je prilagođen razvojnim potrebama djece te njihovim interesima i sposobnostima i Program predškole, kao integrirani dio redovitog programa odgoja i obrazovanja djece pred polazak u osnovnu školu, na koji je suglasnost dalo Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta (2015.g.).

Dječji vrtić „VESELI KUTAK“ pedagošku godinu 2017./2018. započeo je organizacijom rada u pet (5) odgojnih skupina, jednom jasličnom i četiri vrtićne skupine, koje u skladu s normativima broja djece u skupini zajedno broje devedeste i devet djece (99), raspoređenih u četiri desetosatna i jedan šestosatni redovni program koje vodi devet odgojno-obrazovnih radnika.

1. Tablica strukture odgojnih skupina i raspored voditelja skupina

TRAJANJE PROGRAMA	ODGOJNA SKUPINA	ŽIVOTNA DOB BROJ DJECE	ODGOJNO-OBRAZOVNI RADNICI	ZANIMANJE I STRUČNA SPREMA
<i>redovni 10-satni program</i>	<i>jaslična skupina</i>	<i>od 1. do 3.g. 11 djece</i>	<i>Žanina Tabak-Šumilin</i>	<i>odgajateljica, SSS</i>
			<i>Smiljana Komić</i>	<i>odgajateljica, SSS</i>
<i>redovni 10-satni program</i>	<i>mješovita vrtićna skupina</i>	<i>od 3. do 7.g. 22 djece</i>	<i>Snježana Čović</i>	<i>odgajateljica, VŠS</i>
			<i>Božena Vukić</i>	<i>odgajateljica, VŠS</i>
<i>redovni 10-satni program</i>	<i>mješovita vrtićna skupina</i>	<i>od 3. do 7.g. 22 dijete</i>	<i>Blanka Doroci</i>	<i>odgajateljica, VŠS</i>
			<i>Viktorija Šakić</i>	<i>odgajateljica, VŠS</i>
<i>redovni 10-satni program</i>	<i>mješovita vrtićna skupina</i>	<i>od 3. do 7.g. 22 dijete</i>	<i>Radmila Ruščić</i>	<i>odgajateljica, VŠS</i>
			<i>Ana Vidošević</i>	<i>odgajateljica, VŠS</i>
<i>redovni 6-satni program</i>	<i>mješovita vrtićna skupina</i>	<i>od 3. do 7.g. 22 djece</i>	<i>Antonela Pjevac</i>	<i>odgajateljica, VŠS</i>

U odgojno-obrazovni proces kao stručni suradnici vrtića uključene su: jedna pedagoginja i jedna viša medicinska sestra:

- Jelena Šore, prof.pedagog, zaposlena je od strane vrtića prema potrebama programa na pola radnog vremena (20 sati tjedno),

- Jasmina Tadin, bacc.med.techn., zdravstvena voditeljica zaposlena od strane Grada Splita za potrebe privatnih i vjerskih vrtića.

U cjelokupan rad još su uključene:

- jedna (1) kuharica - Vesna Plazibat
- dvije (2) pomoćne djelatnice: Gordana Grbeša /pomoćnica u kuhinji/ i Ankica Kamber /spremačica/
- jedan (1) ekonom/tajnik - Ljubica Gale.

Poslove ravnatelja obavlja odgajateljica Antonela Pjevac (10 sati tjedno).

Redovno radno vrijeme vrtića je od 06.00 do 16.00/16.30 sati, zbog potrebe roditelja, a u skladu sa njihovim radnim vremenom. Prednost prilagođavanja radnog vremena vrtića roditeljskim potrebama imamo zbog velikog broja odgajateljica u jednom objektu, koje i dalje u neposrednom radu s djecom provode 5,5 sati dnevno, tj. 27,5 sati tjedno, dok se preostalih 12,5 sati ostvaruje kroz prateće poslove sukladno Državnom pedagoškom standardu predškolskog odgoja i obrazovanja (planiranje i programiranje procesa, vođenje dokumentacije, odgajateljska vijeća, rad s roditeljima i stručno usavršavanje). Rad se organizira kroz pet radnih dana tjedno tijekom cijele godine, osim državnih praznika i blagdana. Godišnji odmor svih radnika planiramo provoditi tijekom ljetnjih mjeseci: srpanj i kolovoza 2018.g.

- Rad u desetosatnim skupinama organiziran je u smjenama:
  - jutarnja smjena od 06.00 do 12.00 sati ili od 07.00 do 13.00 sati
  - popodnevna smjena od 10.00 do 16.00 sati ili od 10.30 do 16.30 sati.

Odgajateljice u neposrednom radu u skupini tijekom smjenskog rada zajedno provedu 2.30 ili 3.00 sata.

- Rad u šestosatnoj odgojnoj skupini traje od 07.30 do 13.30 sati u kojoj odgajateljica/ravnateljica obavlja svoj dio odgajateljskog posla u periodu od 08.30 do 12.30 sati, u periodu prihvatanja i otpuštanja djeca iz skupine borave u susjednim sobama dnevnih boravaka.
- Tijekom mjeseca rujna, za vrijeme perioda prilagodbe djece u jasličnim i vrtićnim skupinama u koje je upisano ukupno 25 djece, organizacija rada se prilagođava

potrebama roditelja uz podršku članova stručnog tima koji prate proces i uspješnost prilagodbe djece.

Organizacija rada je usklađena s individualnim potrebama djece i zahtjevima roditelja.

Podizanje kvalitete organizacije rada provodit ćemo:

- praćenjem efikasnosti radnog vremena i zaduženja ostvarenih sati rada za sve radnike,
- poticanjem radnika na odgovorno i kompetentno izvršavanje svojih radnih obveza, uz osiguravanje edukacija i provođenje timskog rada u vrtiću,
- vrednovati rad u skladu s postavljenim ciljevima i zadaćama, te s propisanim zakonskim standardima
- uključivanjem roditelja u neposredan rad vrtića.

Realizaciju satnice odgajatelja, stručnih suradnika i administrativno-tehničkih i pomoćnih radnika prati ravnatelj prema Pravilniku o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima (NN 32/15).

2. MATERIJALNI UVJETI RADA

Primarna zadaća je stvaranje optimalnih prostornih i materijalnih uvjeta za življenje djece i odraslih, te unaprjeđivanje sigurnosnih uvjeta.

Na prvom mjestu kod realizacije materijalnih uvjeta treba istaći sigurnost boravka u ustanovi za djecu i ostale dionike procesa, koja je preduvjet za zadovoljavanje svih ostalih potreba i realizaciju programa. Poštujući protokole postupanja u mogućim rizičnim situacijama, tijekom ove pedagoške godine djelovat ćemo na podizanju razine sigurnosno zaštitnih i preventivnih mjera uz već poduzete mjere: tlocrti prostora sa oznakama evakuacijskog put u svim prostorijama uz periodičko provođenje vježbi evakuacije svih sudionika procesa, Pravilnik o zaštiti na radu / zaštita od požara, sigurnosna brava na ulaznim vratima, te provođenje CAP programa – prevencija zlostavljanja djece.

Materijale za neposredan rad: potrošni materijal, didaktički materijal, stručnu literaturu i periodiku ćemo tijekom godine upotrijebiti u skladu s potrebama procesa.

Kontinuiranim oplemenjivanjem materijalne sredine uvođenjem elemenata koncepcije „vrtić po mjeri djeteta“ promičemo uvažavanje osobnosti svakog djeteta i učenje na prirodan način – kroz igru čineći i sudjelujući sukladno individualnom razvojnom trenutku pojedinog djeteta.

Prostor dječjeg vrtića i jaslica nalazi se u jednom objektu i prilagođen je normativima izgradnje i opremanja prostora ustanove koja ostvaruje programe ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja. Organizacija prostora, kako unutarnjeg tako i vanjskog, odgovara potrebama djece i uvjetima života u obitelji, vođeni smjernicama projekta *vrtić kao dječja kuća* cjelokupan prostor stavljamo u funkciju dječje igre i aktivnosti.

Promišljamo o prostornom okruženju koje je u funkciji dječje igre, prostorije dnevnih boravaka su strukturirane različitim poticajnim centrima obogaćenim raznovrsnim i djeci stalno dostupnim materijalima koji potiču aktivnost djeteta i pomažu mu u (su)konstruiranju znanja.

Popodnevni odmor djece u vrtićnim skupinama organiziran je u sobama dnevnih boravaka prema potrebama djece i u dogovoru s roditeljima, te se dnevno formiraju centri popodnevnog odmora.

Unutarnji prostor je organiziran na dva kata, točnije, prizemlje u kojem je smještena kuhinja sa spremom, ured za osnivača, ravnateljicu i stručne suradnike, te dvije prostorije za jasličnu skupinu – soba dnevnog boravka s odgovarajućim sanitarnim čvorom i spavaonica. Stepenicama se ostvaruje komunikacija s katovima na kojem je prostor organiziran u četiri sobe dnevnih boravaka s pripadajućim garderobnim prostorom za svaku sobu, sa sanitarnim čvorovima za djecu i sanitarnim čvorovima za djelatnike vrtića.

Vanjski prostor vrtića je ograđeni travnjak sa stablima: smokve, masline, papra i novozasadenim stablima: limuna, trešnje i jabuke, od kojih dobivamo prirodni hlad, a na kojem su smješteni sadržaji za dječju igru: tobogani, klackalice, vrtuljak, trampolini, provlačilice, vozilice, lopte. Neposredno okruženje vrtića pruža mogućnosti čestog boravka na otvorenom te ćemo provoditi vrijeme u šetnjama, na plažama i mjesnom parku.

3. NJEGA I SKRB ZA TJELESNI RAST I ZDRAVLJE DJECE

Tijekom pedagoške godine 2017./2018. u vrtiću ćemo osiguravati njegu i skrb za tjelesni razvoj i zdravlje djece s posebnim naglaskom na: očuvanju zdravlja, radu na osiguranju i unapređenju higijenskih uvjeta – skrbi o optimalnim higijensko zdravstvenim uvjetima za rast i razvoj djece te praćenju i unaprjeđenju prehrane, kao neodvojivom dijelu odgojno-obrazovnog procesa, jer potiče dijete na brigu o svom tjelesnom zdravlju (usvajanje higijenskih navika, važnost zdrave prehrane, važnost tjelesne aktivnosti), a samim tim i zdravlju cijeloga organizma.

3.1. Planiranje i praćenje očuvanja zdravlja djeteta

Njega i skrb odvijajat će se pod vodstvom zdravstvene voditeljice, s ciljem osiguravanja potrebnih mjera, uvjeta i sredstava za pravilan rast i razvoj djece. Planiranje i praćenje očuvanja zdravlja djece provodit ćemo u skladu sa sljedećim mjerama zdravstvene zaštite djece u dječjim vrtićima:

- sistematski zdravstveni pregled djeteta prije upisa u vrtić
- zdravstveni pregled djeteta nakon izostanka iz vrtića
- provjera dokumentacije o cijepljenju djeteta
- vođenje zdravstvenog kartona djeteta u dječjem vrtiću
- suradnja sa izabranim doktorima medicine – pedijatrima
- protuepidemijske mjere u slučaju zarazne bolesti
- stalno praćenje zdravstvenog statusa djece zdravstveno prosvjeđivanje i zdravstveni odgoj djece
- nadzor nad adekvatnom prehranom djece, prevencija pretilosti te usvajanje kulture prehrane
- provođenje zdravstvenog odgoja djece, roditelja i odgajatelja.

Za vrijeme boravka djece u ustanovit provodi ćemo kontinuirano zdravstveni odgoj koji obuhvaća:

- osobnu higijenu djece (ruku i tijela)
- antropometrijska mjerenja (visina, težina)

- oralnu higijenu djece
- pregled vida
- roditeljske sastanke na dogovorene teme i o aktualnim zdravstvenim problemima
- individualne razgovore sa roditeljima i/ili odgojiteljima
- usvajanje zdravog načina življenja.

Tijekom pedagoške godine vodite ćemo propisanu zdravstvenu dokumentaciju:

- evidencija o higijensko - epidemiološkom nadzoru
- evidencija epidemioloških indikacija
- evidencija o sanitarnom nadzoru
- imenik djece / zdravstveni dio
- zdravstveni karton djece u ustanovi
- evidencija antropometrijskog mjerenja
- evidencija ozljeda.

Boravak na otvorenom prostoru i svježem zraku ima pozitivan utjecaj na cjelokupan psihofizički razvoj djeteta. To je jedan od važnijih čimbenika u jačanju dječjeg imuniteta i sprječavanju širenja infekcija, te ćemo u skladu s vremenskim uvjetima dječju igru i aktivnosti organizirati na otvorenom prostoru.

3.2. Ekološki elementi odgojno-obrazovnog procesa

I ove pedagoške godine posebnu pozornost ćemo posvetiti aktivnostima kojima ćemo djecu osvještavati i poticati na očuvanje, zaštitu i unapređivanje brige o okolišu, te ćemo samostalno i u suradnji s roditeljima i lokalom zajednicom djelovati u cilju oplemenjivanja radnog prostora i okoliša vrtića.

3.3. Osiguravanje pravilne prehrane u vrtiću

Posebnu pažnju posvećujemo pravilnoj prehrani, uz pojačan unos sezonskog voća i povrća te vode za piće, koja neposredno utječe na dječji rast i razvoj, tjelesno i mentalno zdravlje djeteta. Kako bismo djeci omogućili pravilnu prehranu zdravstvena voditeljica mjesečno sastavlja jelovnik koji zadovoljava sve dnevne kalorijske i nutritivne vrijednosti potrebne djeci rane i predškolske dobi, u skladu s dobi i duljinom boravka u vrtiću. Priprema hrane uz provođenje načela HACCP sustava odvija se u profesionalno opremljenoj kuhinji. Nastaviti ćemo pravilno provođenje postupka samoposluživanja, poštujući sve higijensko-sanitarne principe, te proslave dječjih rođendana prema novim prehrambenim standardima.

3.4. Osiguravanje higijenskih uvjeta u vrtiću

Implementacijom HACCP sustava konstantno ćemo raditi na poboljšavanju higijenskih uvjeta kako na otvorenom tako i u zatvorenim prostorima vrtića (redovno čišćenje, pranje, provjetravanje prostora, provođenje DDD mjera), s posebnim naglaskom na rad vrtićne kuhinje, čiji radnici imaju položene tečajeve higijenskog minimum. Sanitarni nadzor nad namirnicama i predmetima opće uporabe koji se koriste u prehrani djece i provjera kvalitete i kvantitete prehrane podliježu redovitoj kontroli Nastavnog zavoda za javno zdravstvo Splitsko-dalmatinske županije. Djelatnici vrtića koji djeluju u neposrednom odgojno-obrazovnom radu obaviti će redovite godišnje sanitarne preglede, dok će djelatnici koji su u neposrednom doticaju s namirnicama i pripremom hrane obaviti sanitarne preglede dva puta u tijeku godine pri NZJZ SDŽ.

4. ODGOJNO-OBRAZOVNI RAD

4.1. Bitne zadaće odgojno-obrazovnog rada

Osnovni cilj na nivou ustanove je poticanje cjelovitog razvoja djeteta i kvalitete njegovog života sljedeći načela humanističko razvojne koncepcije koja je usmjerena na dijete, njegove potrebe, prava i interese, te uvažavanje djetetove osobnosti i njegovih razvojnih mogućnosti u skladu sa suvremenim znanstvenim spoznajama.

Odgojno-obrazovni rad tijekom pedagoške godine 2017./2018. temelji se na humanističkim i (socio)konstruktivističkim načelima, razvojno primjerenom praksi, individualiziranom pristupu i spoznaji kako se učenje odvija kroz interakciju i u dijalogu između djece i odraslih, kao i djece međusobno, u duhu uvažavanja, poticanja i autonomije onog tko uči, polazeći od uvjerenja kako je dijete sposobno i cjelovito biće iako treba pomoć i potporu odraslih.

Bitne zadaće odgojno-obrazovnog rada u pedagoškoj godini 2017./2018., proizašle iz evaluacije rada tijekom protekle pedagoške godine, su sljedeće:

1. Unapređenje i oblikovanje poticajnog okruženja u funkciji igre i učenja djece

- *stimulativno okruženje s obzirom na prostor, poticaje i ozračje*

2. Unapređenje odgojno-obrazovnog procesa kroz projektno planiranje / akcijsko istraživanje

- *oblik integriranog kurikuluma, koji sadrži istraživanja, izražavanja, rasprave djece i s djecom kroz uporabu različitih simboličkih jezika*

3. Praćenje, procjenjivanje i planiranje procesa učenja djeteta uvažavajući njegove prirodne potencijale: talente i stilove učenja

- *sustavnim promatranjem djece i drugim strategijama praćenja i procjenjivanja, stvarati kratkoročne i dugoročne planove koji uključuju interese i potrebe svakog djeteta i grupe djece i koji su istovremeno i podrška i izazov za njihova buduća postignuća.*

4. Kontinuitet profesionalnog i osobnog razvoja stručnih radnika

- *refleksije o vlastitoj praksi, suradnja s kolegama, entuzijazam za cjeloživotno učenje*

5. Aktivno uključivanje roditelja i šire društven zajednice u odgojno-obrazovni proces

- *promicanje djelatvorne interakcije između obitelji, vrtića i zajednice, potiče razumijevanje zajedničke odgovornosti za odgoj, obrazovanje i budućnost djece*

Ciljevi i zadaće redovitog programa usmjereni su na očuvanje tjelesnog i mentalnog zdravlja djeteta te poticanje cjelovitog razvoja svih funkcija i svih djetetovih aktualnih i potencijalnih sposobnosti i vještina (tjelesnih, intelektualnih, socio-emocionalnih i izražajnih), uz naglašenu komunikacijsku i interakcijsku komponentu.

4.2. Uvjeti za razvoj i učenje

Temeljno načelo od kojeg polazimo u organizaciji odgojno-obrazovnog rada jest osiguravanje uvjeta za optimalan razvoj i učenje kroz igru pomoću unaprijed planiranih ali i situacijskih raznovrsnih poticaja. Polazišta u odabiru sadržaja bit će primarni dječji interes, razvojne karakteristike djeteta rane i predškolske dobi kao i posebnosti obiteljskog okruženja iz kojeg dijete dolazi. Uvjete za razvoj i učenje stručnjaci organiziraju na način da potiču i održavaju aktivnosti djeteta usmjeravajući ih prema zoni sljedećeg razvoja.

Programi i organizacija rada u našem vrtiću temelje se na razvojno primjerenom kurikulumu usmjerenom na dijete i humanističkoj koncepciji razvoja ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja, što znači:

- prostorno okruženje strukturirano po centrima aktivnosti omogućuje izbor i zadovoljavanje dječje potrebe za (samo)učenje, kreativnost, stvaralaštvo među vršnjacima i s djecom različite dobi te učenje u malim grupama
- uspostavljanje i proširivanje emocionalnih i socijalnih veza, kvalitetnih odnosa s odraslima i djecom u neposrednoj poticajnoj okolini i široj društvenoj zajednici
- poticanje tolerancije prema različitostima i uvažavanje prava sve djece (jednake mogućnosti za učenje i sudjelovanje, bez obzira na spol, rasu, etničku ili nacionalnu pripadnost, jezik, kulturu, vjeru, socioekonomski status, strukturu obitelji, dob ili posebne potrebe)
- poznavanje zakonitosti rasta i razvoja djeteta u skladu sa čim stručni radnici planiraju svoj rad

- učenje je interaktivan proces koji uključuje djecu, odrasle, kao i čitavo društveno okruženje
- poticanje partnerskog odnosa s roditeljima kao najvišeg oblika suradnje u ostvarivanju zajedničkog cilja – optimalnog razvoja djeteta
- kontinuirano stručno usavršavanje kao potreba podizanja stručne kompetencije za rad i stjecanje novih znanja, vještina i sposobnosti potrebnih za primjenu suvremenih oblika rada s djecom rane i predškolske dobi.

U skladu sa završenim edukacijama primjenjujemo suvremene oblike i metode rada, a u odgojno-obrazovni proces integriramo elemente programa Korak po korak, Teorije izbora i Stilovi učenja/Dječji talenti.

Kreiranje procesa zasniva se na interaktivnoj pedagogiji i usmjereno je na aktivno sudjelovanje svakog djeteta, te na ravnopravnoj komunikaciji i razmjeni misli i ideja između svih sudionika odgojno-obrazovnog procesa.

Organizacija odgojno-obrazovnog procesa je utemeljena na poštivanju prava i individualnih sloboda djeteta čime pogoduje razvoju onih kvaliteta osobnosti djeteta koje su nužne za njegov slobodan, aktivan, kreativan i odgovoran život u sadašnjosti, usmjerenih prema kvaliteti budućeg života.

U cilju ostvarivanja postavljenih razvojnih zadaća, odgajitelji će planirati i organizirati poticajne situacije koje djeci omogućavaju realizaciju različitih vrsta aktivnosti: životno-praktične i radne aktivnosti, istraživačke, društveno zabavne, aktivnosti izražavanja i stvaranja, umjetničke, specifične aktivnosti s kretanjem i raznovrsne igre (Programsko usmjerenje odgoja i obrazovanja predškolske djece 1991.g.).

Aktivnosti će se predlagati kroz tematske cjeline i sklopove aktivnosti, a sadržaje i teme ćemo pronalaziti unutar tri područja djelovanja:

- područje JA - slika o sebi / afirmacija osobnosti
- područje JA I DRUGI - odnos s drugima / obitelj, druga djeca, uža društvena zajednica, vrtić i lokalna zajednica
- područje MI - pripadanje SVIJETU kao cjelini / prirodno i šire društveno okruženje, kulturna baština i održivi razvoj.

Nastavit ćemo i rad na već započetim aktivnostima projektnog planiranja i akcijskog istraživanja na sljedeće teme:

- „BOJE“ – jaslična mješovita skupina
- „DINOSAURI“ – vrtićka mješovita odgojna skupina/10-satni boravak „Valiči“
- „KAZALIŠTE“ – vrtićka mješovita odgojna skupina /10-satni boravak „Ribice“
- „VODA“ – vrtićka mješovita odgojna skupina/10-satni boravak „Školjkice“
- „TITANIK“ – vrtićka mješovita odgojna skupina/6-satni boravak „Veseli mornari“.

Tijek projekta nije moguće unaprijed planirati niti strukturirati, niti je moguće precizno odrediti duljinu njegova trajanja i smjerove razvoja, te će stručnjaci iskazati spremnost za prihvaćanjem dječjih ideja i provođenjem istih tijekom odgojno-obrazovnog procesa, čime postaju partneri učenja i sustvaratelji znanja i razumijevanja.

CILJ rada na projektu:

- Prevođenje dječjih ekspresija na jezik razumljiv odgajatelju.
- Pronalaženje boljih strategija razumijevanja djece i njihovih načina korištenja materijala - procesa učenja.

Strategije rada na projektu:

- 1. Procjenjivati kakvoću i količinu materijala (bogatstvo materijala - osigurati raznolike materijale koji će omogućiti djetetu da se lakše izrazi)**
- 2. Procjenjivati praktičnu upotrebljivost materijala :**
  - a) Omogućuje li raznoliku upotrebu?**
  - b) Proširuje li djetetovu spoznaju i skustvo? - ZONA idućeg razvoja - bilježiti iskaze djece bez procjene i bez ispravljanja)**
  - c) Projicira li kreativno izražavanje djeteta? - (slobodna upotreba različitih materijala projicira kreativne potencijale djeteta, a sadržaj je determiniran predhodnim iskustvom djeteta)**
  - d) Omogućava li komuniciranje ideje djeteta? - (djetetove konstrukcije nisu opterećene uobičajenim načinima korištenja materijala)**
  - e) Projicira li međusobnu suradnju djece?**
  - f) Omogućuje li odgajatelju bolje razumijevanje ideja i interesa djece? (raspon ideja djeteta je mnogo širi od raspona ideja odgajatelja)**
  - g) Omogućuje li djetetu razumijevanje vlastitog proces učenja? (intuitivno znanje djeteta je mnogo veće nego što i ono samo zna)**

3. Jesu li su centri aktivnosti formirani kao rezultat praćenja interesa?

- djeci moramo ponuditi što više neoblikovanog materijala: drvo, kamen, voda, pijesak, glina, tijesto, tkanina, papir, plodine, časopisi i ilustracije - brojke, slova i sl.)
- obogaćivanje okruženja materijalima: alatima, pomagalima i opremom (dodavanje nove opreme i pomagala produljuje interes djeteta)
- centre aktivnosti nadopunjavati i obogaćivati novim iskustvima stečenim u autentičnim prirodnim i društvenim sredinama
- organizirati što veći broj posjeta i izleta u suradnji s roditeljima ili drugim suradnicima – stručnjacima

4. Pratiti i procjenjivati koji su to uvjeti koji doprinose razvoju suradnje među djecom u rješavanju njihovih ideja – projekata u praksi

5. Pratiti i otkrivati motive zašto baš to rade djeca (koji su emocionalni resursi djeteta angažirani)

- Ove strategije razumijevanja djece i njihovog procesa učenja rezultiraju odabirom teme za početak rada na projektu.

6. Razvijati strategije praćenja i dokumentiranja / etnografski zapisi:

- *fotografije*
- *video-zapisi* (tijek nekog uratka ili proces nastajanja)
- *razgovor* o nekim segmentima aktivnosti
- *bilježenje* (zapisivanje) razgovora u cilju boljeg i pažljivijeg slušanja djeteta
- *kratke pisane bilješke* uz uratke djeteta (razumijevanje procesa stvaranja/proizvodnje uratka)
- *bilježenje sekvence* zajedničkih aktivnosti ili zajedničke igre djece

4.3. Globalni cilj i strategije rada

Planiranje i programiranje odgojno-obrazovnog rada, te organizacija, praćenje i vrednovanje procesa postavljaju se kroz zadatke u odnosu na dijete, odgajatelje, roditelje, stručne suradnike tj. u odnosu na sve strukture djelovanja u ustanovi. Prateći suvremena kretanja u razvoju predškolskog kurikulumu nastojimo djelovati kao „*vrtić-dječja kuća*“, gdje djeca i odrasli aktivno djelujući zajedno uče.

Globalni cilj za pedagošku godinu 2017./2018.:

- Dionici procesa, djeca i odrasli, kroz projektno planiranje i akcijsko istraživanje odgojno-obrazovne prakse (su)konstrukcijom znanja stvaraju zajednicu ravnopravnih članova koji zajedno uče.

Planiranje odgojno-obrazovnog rada temelji se na pažljivom promatranju, slušanju djece te na dokumentiranju njegovih aktivnosti i zajedničkoj (samo)refleksiji prakse.

Iznošenje samorefleksija o odgojno-obrazovnoj praksi podvrgnutih refleksiji stručnog tima je nužno i učinkovito za:

- a) konstatiranje postojećih kritičnih točaka kao i dobrih strana,
- b) otklanjanje nedostataka i osmišljavanje smjernica daljnjeg unapređenja
- c) otvaranje prostora za kreativnost i inovativnost u daljnjem radu.

Strategije rada:

→ Osigurati poticajno, kreativno i inovativno okruženje koje djecu potiče na istraživanje, učenje i samostalnost:

- ~ okruženje koje je sigurno i lako se nadzire
- ~ prostor koji je djeci zanimljiv i ugodan, čime ih potiče na uključivanje u različite aktivnosti
- ~ prostor organiziran u logički osmišljena područja interesa kojima se potiče razvoj i učenje
- ~ nudi bogat i raznovrstan izbor dostupnih i razvojno-primjerenih materijala koji djecu potiču na istraživanje, igru i učenje
- ~ djeca sudjeluju u planiranju, oblikovanju i održavanju okruženja za učenje
- ~ fleksibilna struktura okruženja kako bi bile zadovoljene individualne potrebe djece kao i potrebe različitih grupa djece

→ Osmišljavati aktivnosti za i sa djecom, uzimajući u obzir njihova iskustva i kompetencije, koji podržavaju njihov daljnji razvoj i učenje:

- ~ povezivati učenje novih koncepata i vještina s dječjim prethodnim znanjima i iskustvima
- ~ pružati odgovarajuću podršku djeci u skladu s njihovim potrebama i napretkom
- ~ poticati djecu na postavljanje ciljeva i očekivanja za svoj rad i na promišljanje o postignutim rezultatima učenja

- ~ integrirati različite sadržaje kako bi djeca mogla uvidjeti povezanost odgojno-obrazovnih sadržaja i aktivnosti sa svakodnevnim iskustvima i kako bi ih mogla primijeniti u realnim situacijama

→ **Interakcijama: među djecom, s obitelji i relevantim stručnjacima poticati razvoj zajednice koja uči**

- ~ poticati interakcije među djecom koje pospješuju njihov socijalni razvoj, postizanje zajedničkog razumijevanja, uzajamnu podršku i osjećaj zajedništva
- ~ poticati svako dijete da na primjeren način izrazi vlastito mišljenje i sudjeluje u donošenju odluka
- ~ suradnja s obiteljima, drugim profesionalcima u vrtiću i zajednici u cilju podržavanja dječjeg razvoja i učenja
- ~ stvarati različite prilike u kojima članovi obitelji mogu učiti jedni od drugih i međusobno se podržavati
- ~ poticati interakcije u lokalnoj zajednici i članove zajednice dovoditi u vrtić u cilju poticanja socijalizacije i učenja djece.

Oblikovanje odgojno-obrazovnog rada temelji se na pažljivom promatranju, slušanju djece te na dokumentiranju njihovih aktivnosti i zajedničkoj refleksiji prakse.

Kompetentni odgajatelji će prepoznavati interese djece za mnogim sadržajima i aktivnostima i osviještavati mogućnost njihovog utjecaja i pravovremenog uključivanja u ostvarivanju pojedinih razvojnih zadaća.

Posebna se pozornost pridaje osmišljavanju aktivnosti namijenjenih angažiranju različitih (višestrukih) inteligencija i razvoju različitih kompetencija i sposobnosti djece, poput:

- sposobnosti učenja (učiti kako učiti, poštovati metakognitivne sposobnosti djeteta kao podloge za cjeloživotno učenje),
- sposobnosti sudjelovanja djeteta u suradničkim aktivnostima (vođenje, sudjelovanje, pregovaranje, rješavanje konfliktnih situacija),
- sposobnosti odgovornog ponašanja prema sebi, drugima i okruženju,
- sposobnosti samoprocjene vlastitog napredovanja i različitih postignuća,
- sposobnosti snalaženja u novim, nepredvidivim situacijama,
- sposobnosti samostalnog djelovanja, mišljenja i odlučivanja,
- sposobnosti korištenja različitim modalitetima komunikacije,
- inovativnih i poduzetničkih sposobnosti.

U cilju obogaćivanja programa odgojno-obrazovnog rada s djecom, podizanja kvalitete življenja djece u dječjem vrtiću te zadovoljavanja specifičnih potreba i interesa, tijekom cijele pedagoške godine organizirati ćemo različite aktivnosti i događanja. Odabir sadržaja ovisit će o aktualnim događanjima u odgojnim skupinama našeg vrtića, interesu djece i dionika procesa te događanjima u lokalnoj zajednici.

Planirane aktivnosti na razini ustanove:

- poludnevni izlet povodom obilježavanja Dana kruha i plodova zemlje
- cjelodnevni izlet na kraju pedagoške godine
- Dječji tjedan, Međunarodni dan djeteta
- svečanosti uoči blagdana (Božić, Uskrs)
- obilježavanje i proslava maskenbala,
- ekološke aktivnosti povodom Dana planete Zemlje,
- javno predstavljanje dječjeg stvaralaštva u lokalnoj zajednici (fešta sv.Lovre)
- druženje s roditeljima povodom Dana obitelji, Dana očeva, Majčinog dana
- gostovanja i posjete kazališnim predstavama
- proslava i obilježavanje Dana vrtića “*Dan otvorenih vrata*” početak svibnja 2018.g.
- završna svečanost “*Vrtiću doviđenja*” kraj svibnja 2018.
- dječje rođendanske svečanosti.

4.4. Program predškole

Program predškole je obvezan program odgojno-obrazovnog rada s djecom u godini dana prije polaska u osnovnu školu i dio je sustava odgoja i obrazovanja u Republici Hrvatskoj. Na Program predškole Dječjeg vrtića “Veseli kutak” u Stobreču suglasnost je dalo Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta (2015.g.)

U skladu s člankom 3. Pravilnika o sadržaju i trajanju programa predškole (NN, 107/14) u Dječjem vrtiću “Veseli kutak” u Stobreču Program predškole provodit će se kao integrirani dio redovitog programa i obuhvatit će djecu u godini pred polazak u osnovnu školu. Program će se provoditi svakodnevno tijekom pedagoške godine od 1. listopada 2017.g. do 31. svibnja

2018.g. u trajanju od 250 sati, pri čemu će se prednost dati prijedpodnevnoj provedbi programa. U ovoj pedagoškoj godini 2017./2018. upisano je 31 dijete školski obveznik. Djeca obuhvaćena Programom predškole raspoređuju se u četiri vrtićne mješovite skupine: tri skupine cjelodnevnog i jednoj skupini poludnevnog boravka.

Tijekom programa predškole poticat će se razvijanje i unapređivanje tjelesnih, emocionalnih, socijalnih i spoznajnih potencijala i komunikacijskih (govor, izražavanje i stvaranje) vještina, te navika i kompetencija u cilju – dobrobit djeteta, što podrazumijeva:

- osobnu, emocionalnu i tjelesnu dobrobit (biti zdrav, zadovoljan i osjećati se dobro)
- obrazovnu dobrobit (uspješno funkcioniranje i razvijanje osobnih potencijala: spoznajnih, umjetničkih, motoričkih...)
- socijalnu dobrobit (uspješno interpersonalno funkcioniranje i razvijanje socijalnih kompetencija).

Program predškole omogućit će djeci različite razvojne poticaje, prepoznavanje i prevenciju razvojnih poteškoća. Posebna pozornost usmjerava se na utvrđivanje postojećeg iskustva, znanja i razumijevanja djece te oblikovanje okruženja za njihovo nadograđivanje. Izravne intervencije odgajateljica u odgojno-obrazovnim aktivnostima temeljit će se na poznavanju i razumijevanju osobitosti dječjeg razvoja i smjera razvoja njihovih aktivnosti te promišljanju načina na koji bi se svakom djetetu mogao osigurati prijelaz u zonu sljedećega razvoja.

Navedene dobrobiti neophodne su za prilagodbu na nove uvjete života, rasta i razvoja u školskom okruženju i budućem životu.

Iz svega navedenog izdvajaju se uže zadaće programa predškole:

- osposobljavanje djeteta za prihvaćanje obveza u koje će se uklopiti i buduće školske obveze
- poticanje spontanijeh ponašanja i izražavanje posebnih potreba
- otvorenost za prihvaćanje informacija
- otvorenost za učenje i suradnju s drugima
- otvorenost za primanje usmenih i pisanih poruka i ovladavanje sredstvima koje posreduju te poruke.

Završetkom trajanja Programa djeca će dobiti potvrde o pohađanju programa predškole, te ćemo upriličiti svečanosti u prisustvu roditelja i ostalih članova obitelji uz dodijelu “vrtićkih diploma”.

4.4.1. CAP program – prevencija zlostavljanja djece

U okviru programa predškole provodimo CAP program (**C**hild **A**ssault **P**revention).

Ciljevi CAP programa:

1. Smanjiti ranjivost djece i njihovu izloženost različitim oblicima zlostavljanja kvalitetnim informiranjem i poučavanjem učinkovitim preventivnim strategijama.
2. Potaknuti lokalnu zajednicu da sprječavanje nasilja među ljudima, a posebno zlostavljanja djece, prepozna kao svoj važan cilj i nastojanje.
3. Potaknuti obrazovne institucije na sustavan pristup prevenciji zlostavljanja djece.

Predškolski CAP program je prevencija zlostavljanja djece namijenjen djeci predškolske dobi u vrtićima, koji se provedi kroz 3 uzastopne radionice u trajanju od 45 min:

- predavanje za osoblje vrtića
- predavanje za roditelje djece pred polazak u osnovnu školu
- radionice za djecu.

Voditeljice su posebno educirane odgajateljice - CAP pomagačice, koje čine CAP tim mreže privatnih i vjerskih vrtića Grada Splita:

- Ester Macanović /odgajateljica DV „Kremenko“, Split
- Ivana Topić /odgajateljica DV „Hugo“, Split
- Viktorija Šakić /odgajateljica DV „Veseli kutak“, Stobreč.

4.5. Rad s djecom s posebnim potrebama

U odgojno-obrazovnom procesu poseban naglasak je stavljen na rad s djecom s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama (djeca s teškoćama i darovita djeca) kroz opservaciju i praćenje djece, analizom podataka iz medicinske dokumentacije, razgovorom s roditeljima i promatranjem ponašanja djeteta u odgojnoj skupini, te izradu individualiziranih programa rada u odgojnoj skupini uz savjetodavni rad stručnjaka s roditeljima i upućivanje djecu stručnjacima izvan vrtića.

Primarni cilj je pronaći najbolje odgojno-obrazovne postupke za stimuliranje optimalnog psihofizičkog razvoja i integracije djece među vršnjake koje je usmjereno ka stvaranju inkluzivnog okruženja.

4.6. Pedagoška dokumentacija

Stručna dokumentacija vodit će se prema Pravilniku o obrascima i sadržaju pedagoške dokumentacije i evidencije o djeci u dječjem vrtiću (NN, 83/01).

Pedagoška dokumentacija i evidencija o djeci predškolske dobi jest:

1. Matična knjiga djece
2. Knjiga pedagoške dokumentacije odgojne skupine
3. Imenik djece
4. Ljetopis dječjeg vrtića
5. Godišnji plan i program odgojno-obrazovnog rada
6. Godišnje izvješće o ostvarivanju plana i programa rada
7. Program stručnog usavršavanja
8. Dosje djeteta s posebnim potrebama
9. Knjiga zapisnika.

Dječji vrtić obavlja svoju djelatnost na temelju Kurikuluma i Godišnjeg plana i programa odgojno-obrazovnog rada vrtića, kojeg za svaku godinu predlaže ravnatelj, a donešen je na temelju Izvješća o ostvarenosti plana i programa rada za prethodnu pedagošku godinu. Sastavni dio godišnjeg plana i programa rada je i razvojni plan ustanove, kao i izvješće o realiziranosti razvojnog plana prema projektu samovrednovanja, kojeg donosi tim za kvalitetu ustanove.

4.6.1. Dodatna dokumentacija

U cilju osmišljavanja sadržaja i poticaja za primjeren razvoj i učenje djece, praćenje i evaluaciju programa sustavno ćemo provoditi dokumentiranje odgojno-obrazovnog procesa na sljedeće načine:

a) Dokumentiranje aktivnosti djece / razvojne mape

- individualni i zajednički uratci djece – slike, crteži, pisani uratci djece,
- samorefleksije djece – foto i video snimke,
- narativni oblici – bilješke
- opservacije postignuća djece
- individualna i zajednička dokumentacija o različitim oblicima suradnje s roditeljima

b) Dokumentiranje odgojno-obrazovnog procesa / mapa projekta

- foto, video zapisi i bilješke odgajatelja
- samorefleksije i zajedničke refleksije odgojitelja i drugih stručnih djelatnika u vrtiću, obitelji, zajednici.

Prikupljanjem različitih oblika dokumentacije (foto i video zapisi, ankete, anegdotski zapisi, protokoli praćenja, razvojne mape, zapisnici različitih oblika djelovanja, pedagoška dokumentacija vrtića) dobivamo uvid u sve aspekte rada, razvoja djeteta i dječjeg stava prema cjelokupnom procesu.

Ravnatelj, stručni suradnici i odgajatelji vodit će bilješke o svom odgojno-obrazovnom radu kroz propisanu pedagošku dokumentaciju na razini svoje profesionalne odgovornosti (jednomjesečni i tromjesečni orijentacijski planovi razrađeni kroz tjedne i dnevne planove, individualne programe stručnog usavršavanja). Osim navedene dokumentacije stručni tim ustanove radi na provedbi značajki kurikulumu, te na provedbi razvojnog plana u sklopu projekta samovrednovanja.

Svrha dokumentacije je profesionalno učenje u kojem je timska refleksija usmjerena razumijevanju procesa učenja djece i razine postignutih kompetencija, te promišljanju intervencija za daljnji odgoj i učenje.

Dokumentacija omogućuje posredovanje kulture institucijskog djetinjstva zainteresiranim čimbenicima izvan vrtića. Predstavlja temelj izgradnje partnerstva s roditeljima i doprinos razvoju njihovih roditeljskih kompetencija jer olakšava razumijevanje djeteta i njegova odgoja i obrazovanja.

Kroz dokumentaciju se dobiva uvid u različite segmente odgojno-obrazovnog procesa što izravno utječe na oblikovanje i razvoj kurikulumu.

(Samo)refleksiju odgojno-obrazovnog procesa držimo za snažnu alatku neophodnu za razumijevanje vlastite prakse i njenu transformaciju usmjerenu ka vrtiću kao zajednici koja uči.

5. STRUČNO USAVRŠAVANJE

Temeljem članka 29. Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju, te Pravilnika o unutarnjem ustrojstvu i načinu rada Ustanove, odgajatelji i stručni suradnici obavezni su se stručno usavršavati.

Cilj svih oblika usavršavanja djelatnika jest osvještavanje potrebe za cjeloživotnim učenjem kroz kontinuiran rad na sebi kao refleksivnom praktičaru, usmjeren ka procesu stalne evolucije.

Stručno usavršavanje će se realizirati u redovnoj satnici i putem svih propisanih oblika:

- **na razini Ustanove** kroz rad Odgajateljskog vijeća:
  - analiza odgojno-obrazovnog rada u pedagoškoj 2016./2017. g.,
  - Godišnji plan i program rada i Kurikulum vrtića za 2017./2018. g.,
  - projekt samovrednovanja – praćenje i realizacija razvojnog plana,
  - stručni aktivni usmjereni na *razvoj kompetentcija odgajatelja u procesu projektnog planiranja i akcijskog istraživanja*
  - timska rasprava na nivou Ustanove – aktualna problematika,
  - izvješća s roditeljskih sastanaka, seminara, razmjena iskustava, refleksije.

- **izvan Ustanove:**
  - sudjelovanje na stručnim skupovima u organizaciji Ministarstva znanosti i obrazovanja i Agencije za odgoj i obrazovanje (seminari, predavanja, 23. Dani predškolskog odgojaplightsko-dalmatinske županije “Mirisi djetinjstva”),
  - edukacije/supervizija od strane Nacionalnog centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja.

- **individualno usavršavanje**
  - edukacije po osobnom interesu, seminari, časopisi, stručna literature.

Planirana stručna literatura:

- [1] Ann Debsmore, Margaret Bauman, *Vaš uspješan predškolac*, Veble commerce, Zagreb 2014.
- [2] Barth, B. M., *Razumjeti što djeca razumiju: struktura znanja i njegovo*

oblikovanje: problemi prijenosa znanja, Zagreb, Profil akademija, 2004.

- [3] Cvetković-Lay J. i Sekulić-Majurec A., *Darovito je što ću s njim*, Alinea, Zagreb 2008.
- [4] Došen-Dobud A., *S djecom u jaslicama*, Alinea, Zagreb 2004.
- [5] Došen-Dobud A., *Predškola-vodič za voditelje i roditelje*, Alinea, Zagreb 2008.
- [6] Juul, J., *Vaše kompetentno dijete - za nove temeljne vrijednosti obitelji*, Zagreb, Eduka, 1996.
- [7] Kirsten A. Hansen, Roxane K. Kaufmann, Kate Burke Walsh, *Kurikulum za vrtiće*, POU Korak po korak, 2006.
-
- [8] Kubelka R., Pelt R., Vrbanac D., *Dječji talenti – Otkrijte talente svog djeteta podržavajući izvornost dječjeg učenja*, Ostvarenje, Lekenik, 2013.
- [9] Ljubetić M., *Vrtić po mjeri djeteta*, Školske novine, Zagreb 2009.
- [10] Ljubetić M., *Od suradnje do partnerstva obitelji, odgojno-obrazovne ustanove i zajednice*, Zagreb, Element, 2014.
- [11] Maleš D., Stričević I., *Odgoj za demokraciju u ranom djetinjstvu*, Zagreb 2005.
- [12] Maleš D., *Nove paradigme ranog odgoja*, FFZG, Zagreb 2011.
- [13] Milanović M. i suradnici, *Pomozimo im rasti*, Golden marketing-Tehnička knjiga, Zagreb 2014.
- [14] Miljak A., *Življenje u dječjem vrtiću*, Spektar media, 2009.
- [15] Slunjski E., *Tragovima dječjih stopa*, Profil knjiga, Zagreb, 2012.
- [16] Slunjski E., *Integrirani predškolski kurikulum*, Zagreb, Mali professor, 2013.
- [17] Slunjski E., i suradnici, *Izvan okvira - kvalitativni iskoraci u shvaćanju i oblikovanju predškolskog kurikuluma*, Element, Zagreb 2015.
- [18] Slunjski E. i suradnici, *Izvan okvira 2: Promjena – od kompetentnog pojedinca i ustanove do kompetentne zajednice učenja*, Element, Zagreb, 2016.
- [19] Szanton, E.S., *Kurikulum za jaslice*, POU Korak po korak, 2005.
- [20] Miljak A., Vujičić L., *Vrtić u skladu s dječjom prirodom - "Dječja kuća"*, 2002.
- [21] Petrović-Sočo B., *Dijete, odgajatelj, slikovnica*, Alinea, Zagreb 1997.
- [22] Petrović-Sočo B., *Mijenjanje konteksta i odgojne prakse dječjeg vrtića*, Mali professor, Zagreb 2009.

- [23] Priručnik za samovrednovanje ustanova ranoga i predškolskog odgoja i obrazovanja, NCVVO, Zagreb, 2012.
- [24] Unapređenje kvalitete rada primjenom ISSA pedagoških standard, Biblioteka KPK, Zagreb, 2006.
- [25] Časopisi: *“Dijete, vrtić, obitelj”* i *“Djeca u Europi”*, *Pučko otvoreno učilište Korak po korak*
- [26] Nacionalnog okvirnog kurikulumu za predškolski odgoj i obrazovanje te opće obvezno i srednjoškolsko obrazovanje (2011.) i Nacionalnog kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje (2015.)
- [27] Zbornik radova stručno-znanstvenog skupa 23. Dani predškolskog odgoja SDŽ “Mirisi djetinjstva”, 2017.

Stručnu literaturu i periodiku nadopunjavat ćemo sukladno potrebama procesa i unapređenja prakse.

Profesionalni razvoj podrazumijeva reflektivnog istraživača svoje prakse, koji razvija sposobnost samoprocjene svoga rada i vrijednosti koje zastupa, što utječe na transformiranje znanja i mijenjanje odgojno-obrazovne prakse.

Kontinuiranim usavršavanjem, stjecanjem znanja i vještina relevantnih za osobni i profesionalni razvoj, kroz suradničko ozračje i timski rad ćemo poticati kontinuirano učenje u ustanovi što pridonosi unapređivanju kvalitete rada ustanove.

6. SURADNJA S RODITELJIMA

Dječji vrtić usmjeren na dijete vidi roditelje kao svoje najvažnije partnere, te je bitna zadaća odgojno-obrazovnog procesa unapređivanje suradnje s roditeljima na putu prema partnerstvu. Takav odnos uvijek podrazumijeva ravnopravnost uloga roditelja i profesionalaca uz ostvarivanje dvosmjerne komunikacije i međusobnog povjerenja, u cilju:

- pravovremenog i konstruktivnog rješavanja problemskih situacija vezanih uz odgoj i razvoj djece usmjerenog ka dobrobiti djeteta,
- poticanja roditeljske uključenosti u promišljanje kvalitetnog programa rada ustanove,
- podržavanja aktivnog sudjelovanja roditelja u realizaciji programa,
- osiguravanja prava roditelja na kritičko vrednovanje postignuća,
- osnaživanja roditeljskih kompetencija i djelotvornosti stjecanjem znanja i vještina potrebnih za odgoj djece u obitelji.

U skladu s navedenim ciljevima roditeljima ćemo pružati različite oblike suradnje s profesionalcima u ustanovi:

- svakodnevna razmjena informacija o djetetu
- roditeljski sastanci različitog tipa /informativni, tematski/,
- organiziranje zajedničkih radionica,
- individualni razgovori s roditeljima,
- druženja s roditeljima,
- zajednički susreti povodom proslave blagdana, značajnih datuma, itd.,
- info-kutići, web-stranca i savjetovalište za roditelje,
- uključivanje roditelja u aktivnosti skupina i rad vrtića.

Tijekom inicijalnih roditeljskih sastanaka u mjesecu kolovozu i rujnu 2017.g. proveli smo anketiranje roditelja s ciljem: dobivanja podataka o djeci, upoznavanja roditelja s mogućim oblicima suradnje i propitivanja njihovih interesa i prijedloga rada. Rezultati anketa su temelj daljnjeg planiranja rada u vrtiću.

Roditelji su prvi i pravi odgajatelji svoje djece, a odgajatelji i stručni suradnici su profesionalci koji im mogu pomoći, ali im ne smiju određivati načine odgajanja.

Kontinuiranom razmjenom subjektivnih iskustava roditelja i parcijalnog razumijevanja djeteta od strane profesionalaca s pedagoško-metodičkim znanjima stremit ćemo zajedničkom, cjelovitijem razumijevanju djeteta i razvoju odgojno-obrazovnog pristupa usklađenog s individualnim i razvojnim posebnostima djeteta.

7. SURADNJA S DRUŠTVENIM ČIMBENICIMA

Ovaj oblik suradnje se provodi u cilju proširivanja sadržaja vezanih za obogaćivanje kvalitete života djece, tako planiramo suradnju s:

- Lokalnom zajednicom (planiranje različitih manifestacija, organizacija posjeta, izleta, druženja),
- Osnovnim školama: Stobreč, Strožanac, Šine (posjete, razmjena informacija o djeci u dobi pred polazak u osnovnu školu),
- Drugim privatnim, vjerskim i državnim vrtićima (umrežavanje timova za kvalitetu),
- Poglavarstvom Grada Splita i Službom za obrazovanje i znanost,
- Agencijom za odgoj i obrazovanje i Ministarstvom znanosti i obrazovanja
- Nacionalnim centrom za vanjsko vrednovanje odgoja i obrazovanja,
- Nastavnim zavodom za javno zdravstvo Splitsko-dalmatinske županije,
- Kulturno-umjetničkim institucijama: Gradskim kazalištem lutaka Split, Kazalištem Produkcija Z, Kazalištem Bumerang, Umjetničkom organizacijom “Studio Suncokret”, muzejima.

8. VREDNOVANJE PROGRAMA

Vrednovanje, kao proces sustavnog i kontinuiranog praćenja, analiziranja i procjenjivanja uspješnosti rada temelj je ostvarivanja napretka u kvaliteti rada ustanove, stoga ćemo ga nastaviti provoditi kako nam je to i dužnost prema Državnom pedagoškom standardu (čl. 52.).

Vrednovanje se obavlja na kraju svakog orijentacijskog razdoblja, a obuhvaća sljedeće sadržaje:

- vrednovanje razdoblja prilagodbe, vrednovanje ostvarenih uvjeta za provedbu postavljenih zadaća te vrednovanje planiranih razvojnih zadaća u vidu procjene postignuća djece za pojedini razvojni aspekt,
- percepcija stanja vrtića i razvojni plan (timska procjena odgojitelja po područjima: organizacija i suradnja, materijalna sredstva, odgojno-obrazovni rad, stručno usavršavanje, suradnja s roditeljima, suradnja sa širom društvenom zajednicom i institucijama).

8.1. Rad na projektu samovrednovanja

Proces samovrednovanja je svrsishodno putovanje odgojno-obrazovnim procesom koje dionicima procesa pomaže u proširivanju vidika i otvara nove horizonte za (su)konstruiranje kvalitetnijih strategija djelovanja.

Samovrednovanje je proces sustavnog i kontinuiranog praćenja, analiziranja i procjenjivanja uspješnosti/kvalitete rada ustanove, a koristimo ga kao bitan instrument za jačanje kapaciteta ustanove te za napredak, razvoj i uspjeh svih sudionika odgojno-obrazovnog procesa.

Projekt samovrednovanja ustanove nastavljamo i tijekom ove pedagoške godine kroz sljedeće etape: osvjetljavanje trenutnog stanja u ustanovi, konstatiranje pozitivnih postignuća, detektiranje problema, predlaganje strategije rješavanja problema i unapređivanje postojećeg stanja.

Detaljnim analizama svih područja kvalitete rada ustanove Tim za kvalitetu je definirao prioriteta područja unapređivanja kvalitete u ustanovi provedbom KREDA analize, čiji su ciljevi konkretni i realni, a njihovom realiziranju se pristupa: energično, dinamično i ambiciozno. Razvojnim planom za pedagošku godinu 2017./2018. ulazimo u šesti ciklus realiziranja projekta samovrednovanja ustanove.

8.1.1. RAZVOJNI PLAN USTANOVE

PRIORITETNA PODRUČJA UNAPREĐENJA	RAZVOJNI CILJEVI	METODE I AKTIVNOSTI ZA OSTVARIVANJE CILJEVA	POTREBNI RESURSI	DATUM DO KOJEGA ĆE SE CILJ OSTVARITI	MJERLJIVI POKAZATELJI OSTVARIVANJA CILJEVA	OSOBE ODGOVORNE ZA PROVEDBU AKTIVNOSTI
KURIKULUM I ODGOJNO-OBRAZOVNI PROCES	1. organizirati poticajno prostorno, materijalno i socijalno okruženje u funkciji igre i učenja djece	dokumentiranje procesa /promatranje i praćenje igre i aktivnosti djece/ -stručno usavršavanje -oblikovanje i nadograđivanje uvjeta	-fotoaparat, laptop -stručna literatura -edukacije	- mjesečna prezentacija procesa u skupinama na stručnim aktivnima	-foto, video-zapisi -ankete -bilješke -zapisi (samo)refleksija	ravnateljica
	2. unapređivanje odgojno-obrazovnog procesa kroz projektno planiranje i akcijsko istraživanje	- suradnički rad odgajatelja - zajednička refleksija i samorefleksija djece istraživanje, propitkivanje, revidiranje postojećih razumijevanja	- stručni suradnici - stručna literatura -izražajni mediji -poticajna pitanja	-kontinuirano tijekom pedagoške godine ovisno o zahtjevima projektnog rada	-mapa projekta /bilješke, fotografije, ankete, likovni uradci, refleksije, evaluacije/	ravnateljica
	3. interakcije - razvijanje pedagogije uzajamnosti/ pedagogije slušanja intersubjektivnost - aktivno sudjelovanje svih dionika u oblikovanju odgojno-obrazovnog procesa	- zajednički susreti kreativne radionice, druženja/ -roditeljski sastanci /edukacijski, individualni, fokus grupe/ - suradnja s vanjskim čimbenicima /stručnjaci, ustanove/	-znanja, vještine, mogućnosti roditelja -znanja stručnih suradnika -kompetentni stručnjaci izvan ustanove	-ankete na početku i kraju pedagoške godine -evaluacije trenutnog stanja u ustanovi /mjesec prosinac -evaluacije radionica, sastanaka /dvomjesečno -evaluacije nakon neposrednog sudjelovanja u radu	-pisane bilješke, ankete, evaluacije -foto i video zapisi	ravnateljica

Dokumentacija predstavlja podlogu za interpretaciju tj. kritički osvrt na odgojno-obrazovni procesa kompetentnih praktičara – refleksivnih praktičara koji istražuju i kritički propituju svoju praksu (implicitnu pedagogiju - vrijednosti, stavove, znanja, učenje), razumijevaju i transformiraju istu. Osvještavanje važnosti dokumentacije važno je i za dijete, kao aktivnog građanina društva i subjekta svog razvoja, stoga je nužno razvijati sposobnosti promišljanja, preispitivanja, vrednovanja i donošenja odluka o svom vlastitom odgoju i obrazovanju u poticajnom prostorno-materijalnom i socijalnom okruženju.

Dijete svoje sposobnosti razvija i aktivno uči u igrovnim aktivnostima i interakcijama s osobama i poticajima u svome okruženju. Suradnja djeteta i odraslih je međusobno učeća aktivnost u kojoj ravnopravno komuniciraju, čime postaju partneri učenja i sukonstruktori znanja i razumijevanja procesa.

U skladu s iznesenim stanovištima dobrobiti za dijete su višestruke, jer profesionalci međusobno provodeći i učeći (samo)refleksiju osvještavaju njenu važnost i za dijete kroz:

- uspostavljanje i održavanje kvalitetnih odnosa s djetetom
- omogućavanje aktivnog sudjelovanja i suodlučivanja djeteta o temama koje su od bitnog značaja za kvalitetu življenja u socijalnom okruženju
- poticanje na aktivno sudjelovanje u raspravama i slobodno iznošenje različitih mišljenja
- poticanje djeteta na sudjelovanje u donošenju odluka koje se odnose na njegov odgoj i učenje
- osvještavanje procesa vlastitog učenja, upravljanja njime i postupno preuzimanje odgovornosti za taj proces
- samoprocjenu djeteta u području učenja / razvoja kompetencija.

Budući je dokumentiranje jedan od važnih elemenata vrednovanja kvalitete ustanove u cjelini, prikupljanjem, proučavanjem i interpretiranjem dokumentacije, podržavamo istraživački i refleksivan pristup radu koji se razvija zajedno sa subjektima koji dokumentiraju odgojno-obrazovni proces.

Vrednovanje će se provoditi:

- Dnevno, tjedno i mjesečno pri čemu će odgajatelji voditi zapažanja vezana uz dnevne aktivnosti u vrtiću iskorištene ponuđene / situacijske poticaje. U svakodnevnom radu odgojitelji će dokumentirati aktivnosti putem fotografija, audio-video zapisa, bilješki.

- Tromjesečno ćemo vrednovati ostvarivanje: uvjeta za provedbu zadaća i razvojnih zadaća. Prati se stanje u grupama i materijalni uvjeti, aktivnosti i sadržaji kao i način te kvaliteta suradnje s roditeljima. U vrednovanju ćemo voditi i pisane zabilješke o promjenama vezanim uz pozitivne i negativne rezultate planiranih aktivnosti, kao i ostalih zbivanja u skupini.
- Godišnje izvješće o ostvarenosti plana i programa rada ustanove na kraju pedagoške godine dostavit ćemo nadležnim institucijama Ministarstva znanosti i obrazovanja, Agenciji za odgoj i obrazovanje i Gradu Splitu – Službi za obrazovanje i znanost. Godišnje izvješće obuhvaća cjelokupnu analizu rada vrtića u protekloj pedagoškoj godini što uključuje osvrt na ustrojstvo rada, provedene materijalne i organizacijske uvjete rada, provedbu njege i skrbi za zdravlje i tjelesni razvoj djece, provedbu odgojno-obrazovnog rada s djecom, polaznost i ostvarenost stručnog usavršavanja radnika vrtića unutar i izvan ustanove, provedbu suradnje s roditeljima i vanjskim čimbenicima. Dio godišnjeg izvješća su i izvješće ravnatelja i stručnih suradnika.
- Godišnje izvješće o realizaciji razvojnog plana u protekloj pedagoškoj godini dostavljat ćemo Nacionalnom centru za vanjsko vrednovanje obrazovanja.
- Periodičke postupke vrednovanja ćemo provoditi pomoću: listi praćenja napretka i postignuća djece u svim razvojnim područjima, vođenja razvojnih mapa za svako dijete u skupini, “kutije” prijedloga, primjedbi, pohvala, fotografiranja, videosnimanja aktivnosti i igre u skupinama, praćenja i vrednovanja procesa aktivnosti odgajateljica u neposrednom radu s djecom, kao i anketiranje djece, roditelja, odgajatelja i drugih dionika procesa, koje će poslužiti za refleksije odgojno-obrazovne prakse jer omogućuju interpretaciju i reinterpretaciju procesa odgoja i učenja djece usmjerene oblikovanju primjerenih odgojno-obrazovnih intervencija odgajatelja, u svrhu vrednovanja i daljnjeg unapređivanja kvalitete rada.

Temelj (samo)refleksije procesa predstavlja dokumentacija i njena stalna razrada dodatnim procedurama za koje se tijekom procesa osvijesti potreba, jer odgojno-obrazovni proces kao živući sustav producira potrebu za novim propitivanjima i nadogradnjom.

9. PLAN I PROGRAM RAVNATELJICE I ČLANOVA STRUČNOG TIMA

9.1. PROGRAM RADA RAVNATELJICE

1. Poslovi planiranja, definiranja i provođenja odgojno-obrazovnog rada

- izrada prijedloga Godišnjeg izvješća ostvarenosti plana i programa rada vrtića i rada ravnateljice za proteklu pedagošku godinu 2016./2017.;
- izrada prijedloga Godišnjeg plana i programa rada vrtića i rada ravnateljice za tekuću pedagošku godinu, 2017./2018.;
- izrada Kurikuluma Dječjeg vrtića „VESELI KUTAK“ u Stobreču za pedagošku godinu 2017./2018.
- praćenje izvršavanja plana i programa rada vrtića;
- usklađivanje i dopunjavanje izvedbenog plana i programa rada;
- planiranje nabave didaktičkog materijala, stručne literature i ostalog potrebnog materijala;
- sudjelovanje u izradi planova rada odgajatelja i stručnih suradnika.

2. Proces samovrednovanja

- izrada izvješća o provedbi razvojnog plana za 2016./2017. i razvojnom planu za 2017./2018.
- praćenje provedbe aktivnosti i ostvarivanja ciljeva definiranih razvojnim planom ustanove;
- organizacija i vođenje ključnih aktivnosti tima za kvalitetu;
- komunikacija s Nacionalnim centrom za vanjsko vrednovanje obrazovanja;
- izvještavanje tima za kvalitetu o napretku ili mogućim preprekama, kao i potrebnim preinakama, jer fleksibilna struktura kurikuluma omogućava: predlaganje novih ciljeva, redefiniranje postojećih, kao i određivanje novih termina provedbe;
- informiranje svih sudionika dogojno-obrazovnog procesa o promjenama.

3. Vođenje poslovanja dječjeg vrtića

- obavljanje poslova organizacijske i stručno-pedagoške naravi;
- pomoć odgajateljima oko administrativnih poslova;
- zastupanje i predstavljanje ustanove;
- fleksibilnost odgojno-obrazovnog rada s ciljem prilagođavanja konkretnim potrebama djece i roditelja, njihovim mogućnostima i interesima;
- graditi bliske, suradničke i partnerske odnose s roditeljima.

4. Poslovi u području radnih odnosa

- individualni rad s odgajateljima u cilju pružanja pomoći u programiranju rada, vođenju pedagoške dokumentacije, kao i upućivanje na primjenu pojedinih oblika i metoda rada;
- razvijati sposobnosti reflektivnog praktičara koji kontinuirano vrednuje učinke svojih postignuća;
- poticati i razvijati stalnu brigu o kvaliteti profesionalnog razvoja, promičući koncept cjeloživotnog učenja;
- sudjelovanje u istraživačkim projektima prema planu i programu ustanove;
- organiziranje i sudjelovanje u svečanostima, izletima i ostalim aktivnostima u vrtiću;
- prisustvovanje roditeljskim sastancima u svim skupinama, savjetodavni rad s roditeljima djece, individualni razgovori i tematske radionice u cilju podizanja kvalitete življenja djece i odraslih sudionika u odgojno-obrazovnom procesu;
- razvijanje sklonosti prema timskom radu, interakcijom i suradnjom utemeljenima na partnerskim odnosima;
- praćenje ostvarenja zadaća administrativno-tehničkih i pomoćnih radnika;

5. Informiranje odgojno-obrazovnih radnika vrtića i stručno usavršavanje

- izrada individualnih planova i programa stručnog usavršavanja u suradnji sa stručnim timom;
- praćenje i procjenjivanje realizacije programa stručnog obrazovanja i usavršavanja radnika tijekom pedagoške godine;

- stručne konzultacije sa članovima stručnog tima, Agencijom za odgoj i obrazovanje i Ministarstvom znanosti i obrazovanja, Nacionalnim centrom za vanjsko vrednovanje odgoja i obrazovanja;
- sudjelovanje na seminarima i stručnim skupovima u i izvan ustanove;
- primjena zakonskih i podzakonskih akata važećih dokumenata iz područja odgoja i obrazovanja.

• **Rad na stručnoj literaturi u okviru poslova vođenja:**

- [1] Bruner, J., *Kultura obrazovanja*, Zagreb, Educa 2000.
- [2] Stojanović I. S., Hitrec S., *Suvremeno vođenje u odgoju i obrazovanju: priručnik za ravnatelje, stručne suradnike i odgojitelje u sustavu odgoja i obrazovanja*, Golden marketing, Zagreb, 2014.
- [3] Loupan, B. C., *Vjerujte u svoje dijete : Buđenje djetetovih punih potencijala*, Lekenik, Ostvarenje, 2006.
- [4] Peter M. Senge *PETA DISCIPLINA - Principi i praksa učeće organizacije*, Mozaik knjiga, Zagreb, 2009.
- [5] Velimir Srića, *Inovativni menadžer u 100 lekcija – kako postati i ostati pobjednik*, Znanje, Zagreb, 2004.
- [6] Stoll, L. Fink, D., *Mijenjajmo naše škole*, Zagreb, Educa, 2000.
- [7] William Glasser, *Kvalitetna škola - Škola bez prisile*, Educa, Zagreb, 2005.

6. Sudjelovanje u radu Upravnog vijeća dječjeg vrtića

- u dogovoru s Predsjednikom Upravnog vijeća sazivati sjednice;
- aktivno sudjelovanje u sjednicama Upravnog vijeća;
- briga oko provođenja odluka Upravnog vijeća.

7. Rad u okviru stručnih organa dječjeg vrtića

- suradnja s vrtićkom pedagoginjom pri izradi plana praćenja odgojno- obrazovnog rada po odgojnim skupinama;
- u suradnji sa stručnim timom - stručno unaprjeđivanje i analiza odgojno-obrazovnog rada i primjenjenih metoda;
- suradnja s zdravstvenom voditeljicom pri praćenju zdravstvenog stanja djece i stvaranju povoljnih uvjeta za njegovu realizaciju;
- poticanje kontinuirane edukacije odgojno-obrazovnih radnika, njihove kreativnosti i inventivnosti;

- u suradnji sa stručnim timom sazivati sjednice Odgajateljskih vijeća;
- kroz suradnju s timom za kvalitetu uočavati objektivno stanje u ustanovi;
- sudjelovanje u opserviranju djece s teškoćama u razvoju;
- unošenje inovacija u radnu dinamiku uputama prosvjetno-pedagoške službe i službi zaduženih za praćenje i unaprjeđivanje rada ustanova ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja.

8. Suradnja sa ostalim vanjskim subjektima bitnim za rad dječjeg vrtića

- suradnja s drugim ustanovama ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja;
- suradnja s osnovnim školama u neposrednom okruženju;
- suradnja s kulturno-umjetničkim institucijama;
- suradnja s ostalim ustanovama i organizacijama na nivou Grada i Županije relevantnim za unapređenje odgojno-obrazovnog procesa;
- suradnja s Državnim arhivom u Splitu
- aktivno angažiranje za kvalitetnije i intenzivnije sudjelovanje lokalne zajednice u životu dječjeg vrtića.

9. Ostali poslovi

- rad na poslovima službenika za informiranje, sukladno Zakonu o pravu na pristup informacijama (NN 172/2003) i drugim propisima, kojima je osiguravano pravo na pristup informacijama korisnicima, na sljedeće načine:
  1. putem web-stranice Vrtića,
  2. neposrednim davanjem informacije (usmeno),
  3. uvidom u dokumentaciju i izradom preslika dokumenata,
  4. davanje priopćenja sredstvima javnog informiranja, na drugi odgovarajući način (putem dnevnog tiska, oglasna ploča Vrtića i dr.).
- rad na uredskim poslovima vrtića - evidentiranje, obradu i zaštitu dokumentacije koja je nastala ili se koristila u radu Vrtića u skladu s Pravilnikom o zaštiti i obradi arhivskog i registraturnog gradiva Dječjeg vrtića "VESELI KUTAK" u Stobreču (suglasnost Državnog arhiva u Splitu travanj, 2016.g.).
- rad sa strankama koje nude različite usluge: akvizitere didaktičkog materijala, stručne literature, različite kazališne družine i pojedinci, reklamne, tiskovne i internetske agencije.

9.2. PROGRAM RADA STRUČNE SURADNICE – PEDAGOGINJE

1. Planiranje i programiranje

- Izrada Godišnjeg plana i programa rada pedagoga za pedagošku godinu 2017./2018.
- Sudjelovanje u izradi Godišnjeg kurikulumu.
- Sudjelovanje u iradi plana i programa Vrtića
- Izrada plana i programa stručnog usavršavanja pedagoga
- Kontinuirano mjesečno planiranje te vođenje dnevnika rada tijekom godine
- Pomoć odgojiteljima u izradi plana i programa rada i njegovom uspješnom ostvarivanju kroz godinu
- Sudjelovanje u izradi kraćih specijaliziranih programa rada
- Vođenje individualnih dosjea djece
- Poslovi vezani za upis djece u predškolsku ustanovu
- Planiranje i programiranje rada s djecom s posebnim potreba

2. Rad s djecom

- Kontinuirano vođenje pedagoške dokumentacije
- Praćenje prilagodbe djece u vrtiću u svim odgojnim skupinama radi utvrđivanja potencijalnih situacija u kojima je potrebno pružiti stručnu pomoć odgajatelju, djetetu i roditelju
- Otkrivanje i utvrđivanje djetetovih aktualnih potreba i mogućnosti u skupinama
- Otkrivanje i utvrđivanje teškoća u razvoju; što uključuje razgovor s roditeljima, analizu dječjeg ponašanja, analizu podataka iz medicinske dokumentacije, savjetovanje s odgojiteljima, članovima stručnog tima i drugim institucijama te kontinuirano praćenje napretka
- Praćenje i procjena zrelosti predškolske djece što uključuje identifikaciju, procjenu zrelosti i stupnja razvoja sposobnosti, pripremu materijala, pomoć odgojitelju, razgovor s roditeljima
- Praćenje realizacije odgojno-obrazovnog rada tijekom godine
- Prilagodno obilježavanje vjerskih i državnih blagdana kao i svih značajnih zbivanja koja su u duhu kulture i tradicije podneblja

- Iniciranje i organizacija izleta i posjeta u cilju obogaćivanja dječjeg iskustva i izbjegavanja jednostranosti

2.1. Rad s djecom s posebnim potrebama

Rad s djecom s posebnim potrebama uključivat će:

- Otkrivanje i evidentiranje djece s posebnim potrebama
- Savjetodavni rad s roditeljima
- Savjetodavni rad s odgojiteljima

3. Rad s roditeljima

Plan suradnje s roditeljima odvijat će se prema Planu i programu kako je navedeno u dijelu koji se odnosi na odgojno-obrazovni rad. Potrebno je dodati da će se edukacijske radionice za roditelje u pojedinim odgojnim skupinama kombinirati sa radionicama-pravionicama, a koje će se održavati tijekom godine uz obilježavanje većih blagdana. Roditeljima je pružena mogućnost kreiranja i sudjelovanja u realizaciji odgojno-obrazovnog rada u vrtiću i to na način suradnje pri neposrednom kontaktu s odgojiteljima, na roditeljskim sastancima te tijekom rada. Vrtić nastoji posebno njegovati, razvijati i usavršavati suradnju s roditeljima u interesu zajedničkog utjecaja na dijete. Na taj način težimo da se odgojni razvoj u obitelji i vrtiću međusobno dopunjuju.

- Planiranje savjetodavnog rada s roditeljima
- Suradnja s roditeljima tijekom upisa djece u vrtić
- Individualno savjetovanje roditelja
- Informiranje roditelja o načinu rada i organizacije vrtića putem informativnog panoa, individualnih i grupnih sastanaka, predavanja
- Upoznavanje roditelja s teškoćama prilagodbe i pomoć pri njihovom rješavanju s ciljem što kvalitetnijeg uključivanja djeteta
- Neposredno uključivanje roditelja u život vrtića kroz druženja, boravak, pomoć pri realizaciji proslava, projekata, akcija i izleta
- Prikupljanje podataka o stavovima i prijedlozima roditelja kroz razgovor, ankete, upitnike i sl.
- Rad s roditeljima djece u programu predškole što uključuje pravovremeno informiranje o sistematskim pregledima i testiranjima djece, tematske roditeljske

sastanke, individualne razgovore, pomoć pri odabiru materijala za individualni rad sa djecom

- Održavanje radionica i predavanja tijekom godine (prema interesu i potrebama)

4. Rad s odgojiteljima

- Planiranje suradnje s odgojiteljima
- Pomoć pri planiranju i ostvarenju odgojno-obrazovnog rada
- Pomoć pri stručnom usavršavanju odgajateljica
- Pomoć u praćenju prilagodbe djece i rješavanju mogućih problema pri tome
- Pomoć i suradnja u osmišljavanju optimalnih prostora za ostvarenje odgojno-obrazovnog rada
- Proširivanje i bogaćenje programa sadržajima vezanim za aktualne interese djece
- Suradnja i pomoć u poboljšanju interakcije s roditeljima u cilju što boljeg razumijevanja i usuglašavanja metoda odgoja
- Suradnje pri odabiru tema za roditeljske sastanke
- Suradnja pri anketiranju i obradi rezultata anketa za roditelje
- Suradnja pri kontaktiranju i radu s vanjskim suradnicima i ostalim stručnjacima iz vanjskih ustanova (Centar za socijalnu skrb, Dom zdravlja, voditelji posebnih programa..)
- Kontinuirano praćenje i evaluacija razine ostvarenosti odgojno-obrazovnog rada tijekom pedagoške godine
- Pomoć i suradnja u planiranju i ostvarenju odgojno-obrazovnog rada za djecu s posebnim potrebama
- Pomoć odgojiteljima u podizanju razine stručne kompetencije kroz literaturu, edukaciju, predavanja, radionice u cilju permanentnog obrazovanja
- Organiziranje radionica i predavanja tijekom godine
Teme (ovisno o potrebama i interesima odgajateljica).

5. Rad s ravnateljicom

- Suradnja u provođenju inovacija i projekata u odgojno-obrazovnom radu u DV
- Informiranje o radu putem sastanaka i individualnih razgovora
- Obavješćavanje o mogućoj suradnji s vanjskim suradnicima i stručnjacima

6. Stručno usavršavanje

Obrazovanje i usavršavanje odgojno-obrazovnih radnika ostvarivat će se kroz rad Odgojiteljskog vijeća kroz slijedeće teme:

- Odgojno-obrazovni rad u pedagoškoj 2017./2018. godinu
- Aktualna problematika vezana za život i rad Ustanove
- Plan i program rada Vrtića za 2017./2018. pedagošku godinu.
- Kurikulum vrtića
- Izvješća sa seminara, savjetovanja i razmjena iskustava
- Dogovor o načinu obilježavanja značajnih datuma (blagdani i svečanosti)

Rad Stručnog aktiva će se održavati u dogovoru s stručnim suradnicima vrtića te ovisno o odgojno-obrazovnim projektima.

Usavršavanje izvan vrtića provodit će se prema Katalogu stručnih skupova u organizaciji Ministarstva i Agencije odgoja i obrazovanja. Radit ćemo na tome da što više odgojitelja i stručnih suradnika šaljemo na seminare unutar i izvan područja Splitsko-dalmatinske županije u cilju razmjene novih iskustava i primjene različitih pristupa odgojno-obrazovnom radu.

7. Suradnja s društvenom sredinom

- Kontinuirana suradnja s društvenom sredinom u cilju što boljeg praćenja i obilježavanja proslava, prigodnih posjeta i izleta
- Suradnja sa zdravstvenim ustanovama zbog sistematskih pregleda i edukacije roditelja
- Suradnja s osnovnom školom radi ostvarenja mogućih zajedničkih projekata
- Suradnja s drugim vrtićima u cilju razmjene iskustva u području predškolskog odgoja
- Suradnja s različitim kulturnim institucijama grada u vezi organiziranja posjeta, predstava, izložbi, susreta i dr.

8. Ostali poslovi

- Sudjelovanje u organizaciji raznih događaja, proslava, manifestacija na nivou odgojnih skupina i vrtića tijekom godine
- Nabavka literature za odgajatelje i roditelje
- Ostali poslovi i zadaće prema uputama ravnatelja.

9.3. PROGRAM RADA VIŠE MEDICINSKE SESTRE

Prema zakonu o predškolskom odgoju u okviru godišnjeg plana i programa više medicinske sestre glavne zadaće bile bi provoditi:

- mjere zdravstvene zaštite
- mjere higijene
- mjere pravilne prehrane
- zdravstveni odgoj.

Temeljna zadaća bila bi njega i skrb za tjelesni razvoj i zdravlje djece, s posebnim naglaskom na očuvanju zdravlja, radu na osiguranju i unapređenju higijenskih uvjeta – skrbi o optimalnim higijensko zdravstvenim uvjetima za rast i razvoj djece, te radu na praćenju i unapređenju prehrane.

1. Mjere zdravstvene zaštite djece u dječjim vrtićima

- Sistematski zdravstveni pregled predškolskog djeteta prije upisa u vrtić / provedba sistematskih zdravstvenih pregleda tj. Potvrde o sistematskim pregledima djece, analizirati i poticati na aktivnost (odgajatelja, roditelja), ako postoji potreba
- Zdravstveni pregled djeteta nakon izostanka iz vrtića
- Procjena i praćenje psihofizičkog razvoja pojedinog djeteta i djece u skupini
- Upoznavanje s karakteristikama psihofizičkog razvoja djeteta i njegovim potrebama / Pružanje informacija odgojiteljima individualno
- Konzultacije i savjetovanje s roditeljima o načinima zadovoljavanja specifičnih potreba djeteta u vrtiću i mogućnostima korekcije stanja / Individualno
- Informiranje roditelja o zdravstvenoj preventivi ili interventnim zdravstvenim mjerama, pojavi zaraznih bolesti i sl./ Individualnim konzultacijama, putem roditeljskih sastanaka, kutića za roditelje, letaka i drugih pisanih materijala, sadržaja na web-stranici
- Praćenje tjelesnog rasta i razvoja djece u skupini i njihovih potreba te poduzimanje potrebnih mjera / antropometrijska mjerenja
- Identifikacija djece s posebnim zdravstvenim potrebama

- Pravovremeno zadovoljavanje osnovnih bioloških potreba djece
- Preventivno djelovanje na suzbijanju bolesti i u situacijama *epidemioloških indikacija* / Nadzor nad pobolom djece, nadzor nad procijepljenosti djece, praćenje epidemiološke situacije i pravovremeno djelovanje
- Razvoj kulturno-higijenskih navika kod djece / Putem raznih aktivnosti i odgojno-obrazovnih sadržaja ovisno o dobi
- Pružanje pomoći djeci u situacijama povreda i bolesti
- Provjera dokumentacije o cijepljenju djeteta i evidencija procijepljenosti
- Vođenje zdravstvenog kartona djeteta u dječjem vrtiću
- Suradnja sa izabranim doktorima medicine – pedijatrija
- Po potrebi, provođenje protuepidemijskih mjera u slučaju zarazne bolesti
- Stalno praćenje zdravstvenog statusa djece kroz kontinuirano praćenje pobola djece
- Zdravstveno prosvjeđivanje i zdravstveni odgoj djece / Organizirati i provoditi zdravstveni odgoj i zdravstveno prosvjeđivanje u cilju stjecanja pravilnih higijenskih navika i usvajanja zdravog načina življenja: prema djeci, roditeljima i svim radnicima vrtića
- Nadzor nad adekvatnom prehranom djece, prevencija pretilosti, te usvajanje kulture prehrane
- Screening vida
- Sudjelovanje u rješavanju problemskih situacija vezanih uz zdravlje djeteta

2. Mjere za osiguranje higijene

- Praćenje, nadziranje i predlaganje mjera za poboljšanje sanitarno – higijenskih uvjeta rada u dječjem vrtiću
- Ispunjavanje uvjeta smještaja
- Ispunjavanje uvjeta u pogledu prehrane
- Kontrola provođenja HACCP sustava / Primjena HACCAP sustava prilikom pripreme hrane / Zakonom propisanim postupcima
- Provođenje protuepidemijskih mjera i zaštite u cilju zaštite djece prilikom povećane epidemijske opasnosti / Prema uputama higijensko-epidemiološke službe i zakonom propisanih postupaka

- Mjere prevencije od zaraznih bolesti kao i higijensko epidemiološki nadzor nad zaraznim bolestima
- Protuepidemijske mjere
- Suradnja sa NZJZ-ŽSD, higijensko-epidemiološkom službom
- Mjere vezane uz svakodnevne aktivnosti u vrtiću
- Održavanje higijene i nadzor nad higijenskim stanjem
- Redovito provođenje aktivnosti i sadržaja namijenjenih usvajanju kulturno-higijenskih navika kod djece i redovito provođenje tih navika sve djece
- Osiguranje stjecanja znanja o zdravstvenoj ispravnosti namirnica i osobne higijene (tečaj higijenskog minimuma)
- Praćenje sanitarno zdravstvenih pregleda djelatnika
- Kontrola provođenja redovnih mjera dezinsekcije i deratizacije u objektima
- Zdravstveni odgoj
- Ostale mjere

3. Mjere pravilne prehrane djece

- Rad na organizaciji i realizaciji prehrane djece
- Sastavljanje jelovnika u skladu prema važećim prehrambenim standardima i normativima koji su određeni «Programom zdravstvene zaštite djece, higijene i pravilne prehrane djece u dječjim vrtićima» (član 18. stavak 1 i 3 Zakona o predškolskom odgoju)
- Planiranje kvalitetnih jelovnika, uvođenje novih namirnica i novih jela u skladu sa novim znanstvenim spoznajama / Izrada jelovnika/
- Praćenje konzumacije hrane djece, njihovih preferencija, stavova, mišljenja i prema tome prilagođavanje jelovnika /razgovorom s djecom prikupljanjem njihovih mišljenja, uključivanje nekih novih jela/
- Razvijanje pravilnog odnosa djece prema hrani, naglašavajući važnost elemenata zdrave prehrane / Kroz razne odgojno-obrazovne aktivnosti i sadržaje
- Zadovoljavanje dnevnih potreba djece u prehrani prema dužini boravka u vrtiću i vremenu dolaska i odlaska

- Stvaranje uvjeta za kontinuiran rad na usvajanju i prakticiranju kulturno-higijenskih navika prilikom jela (priprema za obroke, pranje ruku, korištenje pribora za jelo, samoposluživanje, izgled prostora za jelo...)
- Suradnja s roditeljima djece s posebnim potrebama zbog osiguravanja primjerene prehrane djeteta /Individualnim konzultacijama/
- Upoznavanje roditelja s prehranom djeteta /Dostupnost uvida u jelovnik/
- Obavješćavanje roditelja o rezultatima provedenih antropometrijskih mjerenja, savjetovanje roditelja o ispravnoj prehrani i poduzimanje mjera za korekciju težine djeteta (vodeći računa o njegovom dostojanstvu i zaštiti podataka). Putem roditeljskih kutića, savjetovališta, individualnim konzultacijama, pisanim materijalima i savjetima
- Prehrana je jedna od osnovnih bioloških potreba koja mora zadovoljiti mnoge kriterije, da je odgovarajuća za dob, planirana prema duljini boravka djeteta u vrtiću, da je raznovrsna, pripremljena od sezonskih namirnica odgovarajućih za prehranu djece predškolske dobi, svježa, dobro kombinirana i kontrolirana, a sve radi osiguranja optimalnog rasta i razvoja djece
- Svakodnevna provjera kvalitete i kvantitete
- Zakonski sanitarni nadzor nad namirnicama i predmetima opće uporabe koji se koriste u prehrani djece
- Pravilno provođenje postupka samoposluživanja, poštujući sve higijensko- sanitarne principe
- Zdravstveno odgojni rad za stvaranje navika zdravog hranjenja te stvaranje pozitivnog stava prema pravilnoj prehrani
- Edukacija i praćenje provođenja proslava rođendana prema novim prehrambenim standardima
- Praćenje provođenja i rezultati analiza kontinuiranog ispitivanja energetske vrijednosti obroka, kontrolirani u ovlaštenim ustanovama
- Suradnja s NZJZ-ŽSD, Odjelom za prehranu

4. Zdravstveni odgoj

Plan i program vezan je za privatne i vjerske vrtiće grada Splita i to po sljedećim temama:

- Zdravlje i bolest:

- ✓ Priča o temperaturi
- ✓ Presentacija edukativne slikovnice
- Liječnik i medicinska sestra – naši prijatelji:
  - ✓ U ordinaciji
  - ✓ Presentacija edukativne slikovnice
  - ✓ Praktičan rad
- Liječnik i medicinska sestra – naši prijatelji:
  - ✓ U bolnici
  - ✓ Presentacija edukativne slikovnice
  - ✓ Praktičan rad
- Prenatalni razvoj:
  - ✓ Presentacija animiranog filma
- Visus:
  - ✓ Presentacija edukativne slikovnice
  - ✓ Pregled vida po Snellenovim tablicama u cilju što ranijeg otkrivanja poremećaja kod djece
- Zdrava i nezdrava hrana:
  - ✓ Presentacija edukativne slikovnice

Antropometrijska mjerenja i analiza antropometrijskih mjerenja – jedan put godišnje.

Također po dogovoru i zainteresiranosti pojedinih vrtića:

- održati roditeljski sastanak po temama i aktualnim zdravstvenim problemima
- provoditi individualne savjetodavne razgovore s roditeljima i/ili odgojiteljima i drugim radnicima tijekom godine ovisno o potrebi
- po potrebi informirati roditelje u obliku informativno edukacijskog materijala

❖ Zdravstvena dokumentacija

Voditi zdravstvenu dokumentaciju prema “Pravilniku o Obrascima zdravstvene dokumentacije djece predškolske dobi i Evidencije u dječjem vrtiću:

- evidencije o higijensko-epidemiološkom nadzoru

- evidencije epidemioloških indikacija
- evidencije o sanitarnom nadzoru
- evidencije o zdravstvenom odgoju
- imenike djece i to zdravstveni dio
- zdravstvene kartone djece u dječjem vrtiću
- evidencije antropometrijskih mjerenja
- evidencije ozljeda voditi će odgojitelji djece uz nadzor zdravstvenog voditelja

Zdravstvena voditeljica jest viša medicinska sestra koja radi na osiguravanju i unapređenju zaštite zdravlja djece i u timu sa stručnim suradnicima, ravnateljima, odgajateljima, kuharicama, pomoćnicama i roditeljima te sudjeluje u ostvarivanju tih zadataka.

Osnovni zadaci kvalitetnog vrtićkog programa su zdravlje i sigurnost djece, a glavni nositelji tog programa su odgajatelji uz nužnu suradnju sa stručnim suradnicima /zdravstvenom voditeljicom, pedijatrom, epidemiologom/, te s roditeljima koji su ipak najvažnija karika u tom lancu suradnje.

Naše mjere zdravstvene prevencije i poštivanje naših zajedničkih pravila sigurna su zaštita zdravlja djece.

Vjerujem kako ću svakodnevnim obilaskom dječjih vrtića, te zajedničkom suradnjom svih sudionika u procesu a vodeći računa o prioritetnim rješavanjima problema, uglavnom ispuniti sve bitnije zadaće vezane za djelokrug rada medicinske sestre u dječjim vrtićima, uvažavajući potrebe prakse i struke, te nastojati iste što uspješnije realizirati.

PREDSJEDNIK UPRAVNOG VIJEĆA

Zlatko Gale, prof.